

Tyhjiä ilmastotekoja

Kun poliitikko alkaa puhua rakentamisesta, ensin hän kertoo auttaneensa appiukon autotallin rakentamisesta tuoden näin esiin oman kokemuksensa rakentamisesta ja ikään kuin perustelevansa miksi on pätevä puhumaan rakentamisesta. En ole koskaan kuullut, että ICT-sektorista puhuttaessa poliitikko kertoisi itse koodailevansa tai elintarviketeollisuuden kohdalla mittailevansa jääkaappinsa lämpötilaa.

Miksi poliitikko siis kokee tarpeelliseksi jakaa omat kokemuksensa rakentamisesta? Mielletäänkö rakentaminen edelleen niin matalaksi teknologiaksi, että kuka tahansa kasvaa jonkinasteiseksi rakentamisen asiantuntijaksi pelkästään osallistumalla tutun kesämökki-projektiin?

Monesti unohtuu, että rakentaminen käsittää paljon muutakin kuin pientalot, kesämökit ja piharakennukset. On ihan eri juttu rakentaa 8-kerroksinen asuinkeuhkotalo, iso sairaala tai vinoköysisilta kuin valaa plintti pilarianturan alle.

Viime vuosien ilmastoajattelu on tehnyt rakentamisenkin kiinnostavammaksi poliittisen keskustelun aiheeksi. Tarkasti säännelylle alalle on helppo tuoda uutta sääntelyä ilmastoteoiksi verhottuna. Erikoisimpina asioina massiivisille puurakenteille sallitut suuremmat u-arvot ja puurakenteisten runkojen suosiminen näennäisen hiilidioksidipäästöttömyyden perusteella.

U-arvoja perusteltiin perinteisen hirsirakentamisen säilyttämiseksi, mutta soveltamisala laajennettiin mytös massiivisiin CLT-seiniin. Nyt siis saa rakentaa enemmän lämmitysenergiaa hukkaavan rakennuksen, kunhan sen tekee puusta.

Puun hiilidioksidipäästöt ovat luonnollisesti pienemmät kuin betonin jos puurakentaminen irrotetaan pieneksi pätkäksi puun elinkaarta. Kun jätetään huomiotta sahatavarasta yli jäävä ja hukkaan menevä puuaines, puurakenteen lyhyt elinkaari ja uudelleenkäytön hankaluus sekä hiilinielun pieneneminen hakkuiden lisääntyessä, puurakentaminen näyttää ihan ilmastoteolta.

Puurakentaminen ei voi koskaan korvata betonirakentamisen volyyymiä. Maailmassa käytetään n. 14 mrd kuutioita betonia vuositasolla. Osaa siitä ei edes voi korvata puulla, mutta osan voisi, jos puuta vain olisi riittävästi. Puun merkittävästi heikomman lujuuden takia puuta tarvittaisiin paljon enemmän korvaamaan betonirakenteita. Jos siis halutaan vaikuttaa ilmastoon, muutos pitää saada sinne mistä sitä päästöä syntyy eli betoniin ja säästää metsät ylimääräisiltä hakkuilta.

Ihan muutamassa vuodessa alalla on tehty valtava työ vähähiilisemmän betonin

kehittämiseksi ja ensimmäiset askelet sillä tiellä on jo otettu. Maailmassa, jossa rakennustuotteiden kelpoisuuden osoittaminen on näin hankalaa, on melkein pä ihme, että markkinoilla on jo vähähiilisiä betoneita.

Kunnat ja valtiokin ovat niin hurahtaneet puurakentamis-hypeen niin, että on kaavoitettu kokonaisia alueita puurakentamiselle vaikka suomalaisen puuteollisuuden kapasiteetti ei riitä niihin alkuunkaan. Tulevaisuuden kannalta olisi hyvä, jos rakentamisen energiatehokkuusvaatimukset ja hiilidioksidipäästövaatimukset olisivat materiaaliriippumattomia. Ne ohjaisivat rakentamista oikeaan suuntaan eikä yhden, suoritustasoltaan ristiriitaisen, materiaalin käyttöön.

Tästä päästään aasin sillalla takaisin politiikkaan ja vaaleihin. Kaipaamme ehdokkailta näkemyksiä siitä, miten oikeanlaisella rakentamisen sääntelyllä päästään hiilineutraaliin rakentamiseen kustannus- ja energiatehokkaasti.

Auli Lastunen

Eurokoodiasiantuntija
Rakennustuoteteollisuus RTT
auli.lastunen@rakennusteollisuus.fi

